

ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ФИЛОЛОГ

ПОВРЕМЕНИ СПИС

ЗА СЛОВЕНСКУ ФИЛОЛОГИЈУ И ЛИНГВИСТИКУ

УРЕЂУЈЕ

А. БЕЛИЋ

уз

СТАЛНУ САРАДЊУ

г. г. А. МЕЈЕ-А, проф. Collège de France, А. СТОЈИЋЕВИЋА, проф. Унив. у Јубљани, К. НИЧА, проф. Унив. у Кракову, Љ. СТОЈАНОВИЋА, акад. у Београду, М. РЕШЕТАРА, проф. Унив. у Загребу, О. ХУЈЕРА, проф. Унив. у Прагу, Р. НАХТИГАЛА, проф. Унив. у Јубљани, СТ. ИВШИЋА, проф. Унив. у Загребу, СТ. М. КУЉБАКИНА, проф. Унив. у Београду, ФР. ИЛЕШИЋА проф. Унив. у Загребу, ФР. РАМОВША, проф. Унив. у Јубљани и Х. БАРИЋА проф. Унив. у Београду.

КЊИГА VI.

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД 1926—1927.

5. Пуци га!

У неким нашим крајевима, када хоће неко псето да надражи на некога, виче му: *пуци га!*

Можда тај узвик стоји у вези са узвиком, који се помиње у једној анегдоти, што је прича византиски историк Јован Кинам у другој књизи своје Историје царева Јована и Манојла Комнина. Кинам наиме прича, како је за време другог крсташког рата владао велики антагонизам између Немаца и Француза, и како су једном приликом (1147 год.), Французи довикивали Немцима: *Поúтζη 'Аλαρανé!* (*Cinnamus*, Ed. Bon. 84). Кинам излаже затим подробно, да је тај подругљиви узвик постао због тога, што су се Немци борили већином пешице и што је француска коњица била надмоћна. Али тумачење Кинамово је сасвим нејасно, и по њему се не види ни како је постао онај узвик ни шта он управо значи.

Диканџ је у своме коментару на Кинама искрекао мишљење (I. с. 332) да је *поúтζη* = *rousse* = *insta*, *cirrga*, *proprega Alemanne!* — и према томе: *пуци га!* значило би управо: трчи за њим. Има о томе и других тумачења, али ово је највероватније (Ср. и F. Chalandon, *Jean II Comnène et Manuel I Comnène*, 1912, 307—8).

Сш. Станојевић.

6. И накрпат ситно арнаутски.

У дивној песми Вукове збирке о Бановићу Страхињи бунило ме увек нешто нејасно место у говору јунакову:

Могу турски и могу мановски,
И арапски језик разумијем,
И *накрпаш* ситно арнаутски.

Да ли је то инфинитив *накрпаш(и)* т.ј. не умети говорити течно него као крпарећи појединим речма, или *на-крпаш*, прилог за начин (као напр. *на-йамеш*, *на-изусиш*) са истим значењем: крпарећи. Из прилога тајним језицима г. Симе Тројановића (J.Ф. књ. V. стр. 223) види се да се у приштевском грнчарском тајном језику место Арнаутин каже *Крпашин* (или м Арнаут — *Крпаш*?). Значи да се и у песми Вуковој очувала реч из тајних језика, и то из језика онога краја у коме су везе нашега народа са Арнаутима чешће и тешње, те је ту та тајна реч постала већ и јавна, па тако позната и даље међу народом нашим.

Наведени стих би dakле значио, не: могу којекако крпарећи говорити и арнаутски, него, напротив: Могу говорити и арнаутски баш онако *ио арнаушски* ситно!

Д. Косшић.